

ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Проценко М.М.

Сумська філія Харківського національного університету
внутрішніх справ, студентка

Науковий керівник:

Петровська С.А.

Сумська філія Харківського національного університету
внутрішніх справ, викладач
кафедри соціально-економічних дисциплін,
кандидат економічних наук

Туристично-рекреаційний потенціал України настільки потужний, що держава могла б зайняти провідне місце серед туристичних країн світу, забезпечуючи суттєві надходження у бюджет від діяльності підприємств індустрії гостинності. Але, наразі, український туристичний бізнес не витримує конкуренції із світовими лідерами галузі. Не сприяє цьому ні політична, ні економічна ситуація, ні ситуація на сході країни.

У підтвердження статистичні дані. Так, у 2017 році прямий, непрямий та опосередкований внесок туризму у світову економіку становив близько 10,4 % ВВП. Про це йдеться у прес-релізі Світової ради з подорожей та туризму (WTTC) [1, с. 1].

Організація провела дослідження впливу туризму на світову економіку у 185 країнах світу та дійшла до висновку, що туризм і суміжні з ним галузі створили 10,4 % світового ВВП або 8,3 трильйони доларів [2, с. 23].

Крім цього, кожна десята вакансія в світі пов'язана з туризмом, а загалом у галузі – близько 313 мільйонів робочих місць.

У дослідженні також йдеться, що 2017 рік виявився одним з найуспішніших для туризму в історії. Туристична сфера зростає на 4,6 %, що

перевищує ріст світового ВВП (який становить 3 %) [3, с. 177].

В сучасних умовах без втручання держави у регулювання сфери туризму вихід з кризового стану неможливий. Іде мова про формування та реалізацію комплексної, системної та дієвої антикризової політики у туристичному секторі. Один із напрямів якої – забезпечення якості надання туристичних послуг європейського рівня та приведення у відповідність системи «ціна-якість». Адже, ціна відпочинку на курортах Чорного моря практично прирівнюється до вартості путівки на узбережжя Болгарії, Туреччини чи Єгипту, а от різниця у якості перебування – разюча, щоправда, не на користь України.

Не менш важливою складовою для розвитку туристичного бізнесу є інновації. Аналізуючи ринок, виявлено що одним із стримуючих факторів для досягнення конкурентоспроможності вітчизняних туристичних підприємств є неможливість запровадження інноваційних проектів через технічну чи моральну відсталість матеріально-технічної бази туристичних об'єктів. У середньому показник зношеності основних фондів сягає 60-70 % [1, с. 2].

Перешкодою до ефективної діяльності українських туристичних підприємств є недостатня мотивація персоналу, яка призводить до формування лінії поведінки «як платять, так і роблю», і в результаті небажання догодити клієнту. Тому розвиток туристичного бізнесу неможливий без забезпечення високого рівня обслуговування відвідувачів, а принцип «клієнт завжди правий» сьогодні стає особливо актуальним.

Ще один важливий напрям політики держави у сфері туризму – застосування інформаційних технологій. Мова йде не тільки про подолання світового інформаційного голоду про український туристично-рекреаційний потенціал. Хоча дійсно, про багато вітчизняних об'єктів, які можуть зацікавити людей різних світоглядів, потенційні туристи просто не знають. Актуальними на сьогодні стають уже популярні у світі соціальні інтернет технології. До прикладу, наявність гаджетів, планшетів, смартфонів, девайсів спрощує, а подекуди і замінює, обслуговуючий персонал-консьєржів, екскурсоводів, гідів

тощо, адже достатньо завантажити відповідну програму. Концепція обслуговування у сфері туризму завдяки інформаційним технологіям, на думку експертів, до 2020 року принципово зміниться.

Важливе значення у реалізації політики на українському туристичному ринку займає здатність державних органів влади сформувавши ефективний механізм прийняття стратегічних рішень. В країні вже є певні напрацювання у цьому напрямку. Так, розроблений проект Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016-2020 роки, який визначає нормативно-правову базу, ресурси, інфраструктуру, маркетингові підходи реалізації туристичних та рекреаційних продуктів. По суті, це план дій для Відділу розвитку туризму Міністерства економічного розвитку і торгівлі, який поживавить тенденції у напрямку ефективності індустрії туризму в країні.

Крім того, сприятливим фактором для розвитку міжнародного українського туризму став той факт, що 2017 року Генеральна асамблея ООН оголосила «Міжнародним роком сталого туризму в інтересах розвитку» [4, с. 3]. Поживавивши співпрацю з міжнародними та регіональними організаціями у рамках всебічної поінформованості про туристично-рекреаційну привабливість України та окремих її регіонів, це призвело до нового етапу в реалізації туристичних пріоритетів країни на світовому ринку гостинності.

Також на руку українському туризму може зіграти здатність європейців змінювати свої туристичні уподобання та відкривати нові місця, які у пошуках нових емоцій, можуть зацікавитися українськими принадами. А якщо врахувати географічне розташування – у центрі Європи – та додавши трохи креативності у просуванні туристичного продукту, вітчизняні підприємства індустрії гостинності можуть мати шанс на розвиток.

Отже, з огляду на вищесказане, можна дійти висновку, що на сьогодні в країні є всі передумови для відновлення тенденцій розвитку туризму, які дещо погіршилися за останні роки. Важливо у цьому контексті державним органам влади скористатися можливістю продавати Україну як туристичний бренд і з цією метою проваджувати відповідну політику у галузі туризму з врахування

світових тенденцій, зокрема зосередитись на підвищенні рівня надання туристичних послуг та застосування інформаційних технологій. Це дасть можливість привернути увагу як європейської, так і світової спільноти до українського туристично-рекреаційного потенціалу, збільшити потоки туристів та надходження у бюджет від туристичної діяльності, що в свою чергу підвищить зайнятість у туристичному секторі шляхом створення додаткових чи нових робочих місць [5, с. 53].

Список літератури:

1. Підсумки 2017 року та головні туристичні тренди 2018 року від Бізнес Візит [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2373961-pidsumki-2017-roku-ta-golovni-turisticni-trendi-2018-roku-vid-biznes-vizit.html.
2. Ястремська О. О. Сучасні світові тенденції розвитку туризму / О. О. Ястремська // Проблеми економіки. – 2013. – № 1. – С. 23–27.
3. Бойко М. Г. Ціннісно-орієнтоване управління в туризмі / М. Г. Бойко. – Київ : Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2010. – 524 с.
4. Активный отдых в Украине [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.uatur.net/index.php>.
5. Шандор Ф. Туристична галузь [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.zakarpattia.com/?p=838>.